

СИЛАБУС

«Організація підприємницької діяльності»

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ВК 10
Семестр вивчення	4-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС / годин	5 / 150
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 64 год.
	Практичні, семінарські заняття - 32 год.
	Самостійна робота - 54 год.
Вид індивідуального завдання	Презентація, доповідь
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра Менеджменту і адміністрування
Викладач /і:	
Контактна інформація викладача/ів:	
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна забезпечує формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок з організаційних та правових основ підприємництва, розуміння економічного змісту підприємницької діяльності, системи чинників, що обумовлюють вибір видів підприємницької діяльності, її форм та методів, використання базових інструментів здійснення підприємницької діяльності; формування вмій творчого пошуку резервів підвищення ефективності системи управління підприємствами.	
Мета навчальної дисципліни:	
отримання студентами базових знань з питань організації і функціонування підприємницької діяльності, її менеджменту та державного регулювання складових основ підприємництва в умовах ринкових відносин.	
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування
ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації
ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи
ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації
ПРН 18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризики
ПРН 20. Демонструвати навички аналізу результативності функціонування системи управління підприємства, обґрунтування напрямів його перспективного розвитку з урахуванням галузевих особливостей

Очікувані результати навчання

Засвоїти правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні;
Опанувати сутність та принципи підприємництва,
Засвоїти механізм та форми започаткування та підтримки власної справи,
Розуміти сутність та основні принципи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб в Україні;
Вивчити методи та форми державного регулювання підприємництва;
Визначати нові ринкові можливості та формувати на цій основі нові бізнес-ідеї;
Застосовувати світовий досвід здійснення, підтримки та регулювання підприємницької діяльності.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1

Тема 1. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці

Суть, предмет та мета вивчення курсу. Нормативна база для здійснення підприємницької діяльності. Об'єктивні основи розвитку підприємництва у ринковій економіці. Проблеми, притаманні підприємництву в Україні.

Основна умова розвитку підприємництва. Економічна свобода, її сутність і роль у розвитку підприємництва.

Характерні риси підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.

Тема 2. Основні функції підприємництва. Суб'єкти та організаційні форми підприємницької діяльності

Створення матеріальних благ та прибутку – основна функція підприємництва. Прибуток (дохід) суб'єкта господарювання як показник фінансових результатів його господарської діяльності.

Підприємство як організаційна структура підприємництва. Принципи здійснення підприємницької діяльності.

Основні види та форми підприємництва, їх класифікація. Порядок створення, діяльності, реалізації та ліквідації окремих організаційних форм підприємництва.

Тема 3. Організація, заснування, функціонування і регулювання підприємницької діяльності в Україні

Загальні умови створення підприємства. Вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії.

Статутний фонд підприємства. Суть і порядок утворення статутного фонду підприємства.

Державна реєстрація підприємства. Підготовка засновницьких документів. Статут підприємства. Основні розділи статуту.

Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності. Господарські та адміністративно-господарські санкції.

Тема 4. Конкуренція і аналіз впливу конкуренції на підприємницьку діяльність

Конкуренція як засіб реалізації підприємництва. Зміст та види конкуренції. Конкурентне суперництво.

Бізнес-план як інструмент підприємницької діяльності. Обумовленість використання бізнес-планування в підприємницькій діяльності. Структура й обсяг бізнес-плану.

Аналіз впливу конкуренції на підприємницьку діяльність. Типи конкурентної поведінки. Шляхи розвитку підприємництва. Показники інтенсифікації і підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Підприємницька таємниця. Формування відомостей, що складають підприємницьку таємницю. Основні елементи механізму захисту підприємницької таємниці.

Тема 5. Мотивація підприємницької діяльності

Підприємницький інтерес. Категорії мотивації: потреби і винагороди. присутня взаємодія двох. Аспекти у структурі підприємницького інтересу: матеріально-мотиваційний, загальноекономічний. Спонукальні мотиви підприємницької активності.

Суть заробітної плати. Величина заробітної плати. Організація заробітної плати. Формування ефективної мотивації праці.

Змістовий модуль 2

Тема 6. Підприємницький ризик

Зміст та функції підприємницького ризику ринку. Вибір засобів впливу на ризики. Підходи до трактування категорії «ризик». Зміст ризику як економічної категорії.

Види підприємницьких ризиків. Особливість сучасного ризику.

Способи оцінки підприємницьких ризиків. Головні фактори, що визначають рівень ризикованості підприємницької діяльності.

Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності. Організаційні та економічні методи зниження підприємницького ризику.

Тема 7. Державне регулювання та підтримка підприємництва

Необхідність державного регулювання підприємництва. Механізм державного регулювання бізнесу. Суть, функції та форми державного регулювання економіки.

Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Ключові завдання стратегії державної підтримки малого підприємництва.

Державна підтримка як один з головних аспектів державного регулювання підприємництва. Основна мета державної підтримки бізнесу.

Бюджет і податкова система в регулюванні підприємництва. Форми бюджетного фінансування.

Тема 8. Маркетингова орієнтація в підприємстві

Зміст маркетингу. Основні складові маркетингу підприємницької діяльності. Маркетинг у контексті підприємницької діяльності.

Особливості впровадження маркетингу в підприємницьку діяльність. Види маркетингової орієнтації підприємницької діяльності.

Засоби використання маркетингу в підприємницькій діяльності. Характеристика принципів впровадження маркетингу в підприємницьку діяльність.

Орієнтація на споживача як провідний засіб активізації підприємницької діяльності.

Тема 9. Фінанси, банки та кредит. Їх роль у системі підприємництва

Сутність фінансів суб'єктів підприємницької діяльності. Організація фінансової діяльності підприємства. Види фінансових ресурсів. Основні та оборотні виробничі фонди.

Роль банків у забезпеченні функціонування підприємницьких структур. Рівні банкової системи. Класифікація банків за ознаками.

Суть та функції кредиту. Банківське кредитування суб'єктів господарювання: види, принципи, організація. Функції кредиту. Класифікація кредитів за ознаками.

Форми небанківського кредитування, їх характеристика. Комерційний, лізинговий, державний кредити та кредити міжнародних фінансових організацій.

Тема 10. Правовий статус і етика підприємця

Правовий статус підприємця, його місце і роль в організації (підприємстві). Основні правила в підприємницькій діяльності.

Типи керівників і ділова етика сучасного керівника (підприємця, менеджера). Категорії керівників. Психологія та етика керівника. Основні психологічні якості керівника.

Планування особистої праці менеджера. Організація управлінської праці і забезпечення ефективності діяльності фірми.

Дейл Карнегі про основи спілкування з людьми. Шість способів, які дають змогу повернути до себе увагу. 12 способів зробити власний погляд надбанням інших людей. 9 способів примусити людину змінити свою позицію, при цьому не завдавши їй образ і не викликавши у неї обурення.

Методи викладання, навчання:

Проблемні лекції.

Практичні заняття: бесіда, публічне обговорення питань тем курсу, виконання практичних завдань, ситуаційні завдання, контрольні тести, мультимедійна презентація, методи контролю і самоконтролю.

Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ): електронна презентація на обрану тему наукової доповіді.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики лекційних занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки практичних завдань, наукової доповіді на обрану тему з електронною презентацією.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни є *екзамен*.

Семестровий екзамен – вид підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії.

Форма проведення семестрового екзамену – електронне тестування. При проведенні підсумкового контролю у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

Рекомендована література:

1. Господарський кодекс України / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/paran78#n78>.
2. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність : підручник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 500 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3485/3/3699_IR.pdf
3. Гой І. В.? Смелянська Т. П. Підприємництво: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 368 с. URL: http://pidruchniki.com/ekonomika/pidpriyemnitstvo_-_goy_iv/
4. Донець Л.І., Романенко Н.Г. Основи підприємництва : навч.посіб К.: Центр навчальної літератури, 2006. 320 с.
5. Економіка та організація підприємницької діяльності : навч. посіб. / [Н. В. Сментина та ін.]; Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 320 с.
6. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво і бізнес-культура : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
7. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / [Личковська М. Р. та ін.] ; Держ. закл. «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського». Одеса : Гельветика, 2018. 239 с.
8. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Ж.: ЖДТУ, 2019. – 492 с.
9. Остапчук А. Д., Збарська А. В. Організація підприємницької діяльності у фірмі: навч. посібник /за ред. професора В. К. Збарського. К.: КиМУ, 2015. 273 с.
10. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури : навч. посіб. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с.
11. Підприємництво: підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. 228 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2427/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>.
12. Подсолонко В.А. Підприємництво : навчальний посібник К.: ЦУЛ, 2003. 616 с.
13. Скібіцька Л.І., Скібіцький О.М. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу : навч. пос. К.: Кондор, 2009. 862 с.
14. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. К.: Вікар, 2003. 262 с.
15. Хмурова В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. Видавництво Центр навчальної літератури, 2019. 286 с.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний, підсумковий контроль (екзамен) та виконання індивідуального завдання.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	40 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	--	---

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	25 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	---	---

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) участь у дискусіях, доповіді (презентації), виступи на практичних заняттях;
- 2) виконання практичних індивідуальних завдань;
- 3) усне опитування;
- 4) електронне тестування;
- 5) виконання завдань самостійної роботи;
- 6) участь у конференції за тематикою курсу.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Організація підприємницької діяльності».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському

конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.